



TOPGGz in cijfers

Amersfoort, 10 december 2024

Inleiding

- Doelstelling: informeren en inzicht bieden.
- Weergave van de TOPGGz-afdelingen (peildatum bestuursvergadering 10 december 2024) per specialisatie en hun geografische spreiding.
- Aanname bij oprichting TOPGGz (2007): 5% van alle patiënten in de hele ggz heeft een hoogspecialistische zorgvraag.
- Geen informatie meegenomen over eventueel andere hoogspecialistische ggz.

Disclaimer

- Cijfers voor prevalentie en totaal sggz zijn ontleend aan landelijke cijfers Vektis sggz ZPM over 2022.
- Aantal patiënten op TOPGGz-afdelingen: totaal aantal patiënten in zorg ten tijde van laatste visitatie.
- % patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag op een TOPGGz-afdeling: alleen vermeld voor specialisaties met tenminste drie TOPGGz-afdelingen.
- Afdelingen zijn naar één of meerdere specialisaties geordend, echter alle afdelingen werken vanuit transdiagnostisch perspectief.

Aan de inhoud van deze presentatie kunnen geen rechten ontleend worden.

Samenvatting

- Bij de start van TOPGGz (2007) expert opinie: schatting 5% van alle patiënten in de ggz heeft een hoogspecialistische zorgvraag. Actueel (dec 2024) max. 3,2% van alle ggz-patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag is in zorg bij een TOPGGz-afdeling.
- Het gemiddeld aandeel patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag* op een TOPGGz-afdeling is 72% en varieert tussen de specialisaties: van 67% tot 88%.
- De vraag naar hoogspecialistische ggz varieert per patiëntengroep. Om te kunnen duiden of het huidig aanbod passend is bij de vraag is daarom een referentiekader per patiëntengroep noodzakelijk.
- Per specialisatie wordt een visie opgesteld op de vraag naar en aanbod van hoogspecialistische zorg, de plaats in en de functie daarvan voor de keten en de optimale concentratie/spreiding van dit aanbod, waarbij ook rekening wordt gehouden met specifieke kenmerken van de patiëntengroep (bijv. in staat tot reizen naar behandellocatie).

**De hoogspecialistische zorgvraag wordt vastgesteld met een gevalideerd indicatie-instrument; het minimum percentage moet ten minste 50% zijn om te voldoen aan het TOPGGz-criterium.*

Kerncijfers TOPGGz

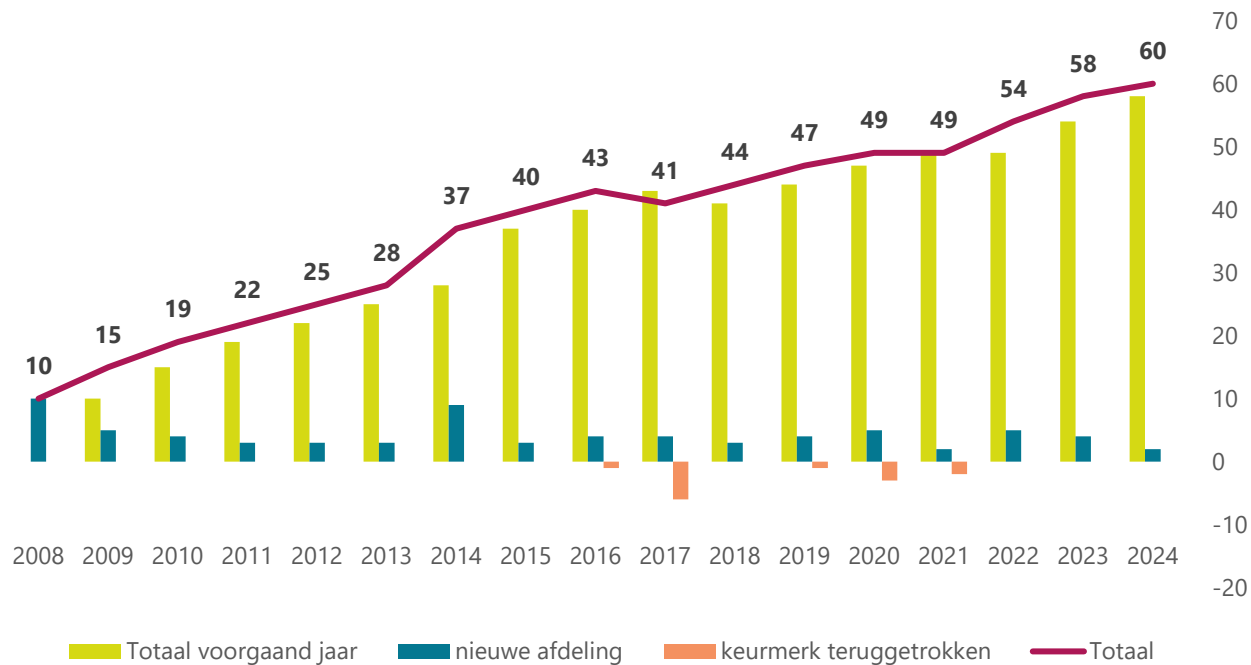
Peildatum 10 december 2024

Aantal afdelingen	60
Aantal instellingen	26
Aantal specialisaties	16
Totaal aantal patiënten in zorg op TOPGGz-afdelingen	48.661
Totaal aantal fte werkzaam op TOPGGz-afdelingen	3.711
% patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag in zorg op TOPGGz-afdeling t.o.v. sggz*	4,1%
% patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag in zorg op TOPGGz-afdeling t.o.v. totale curatieve ggz*	3,2%

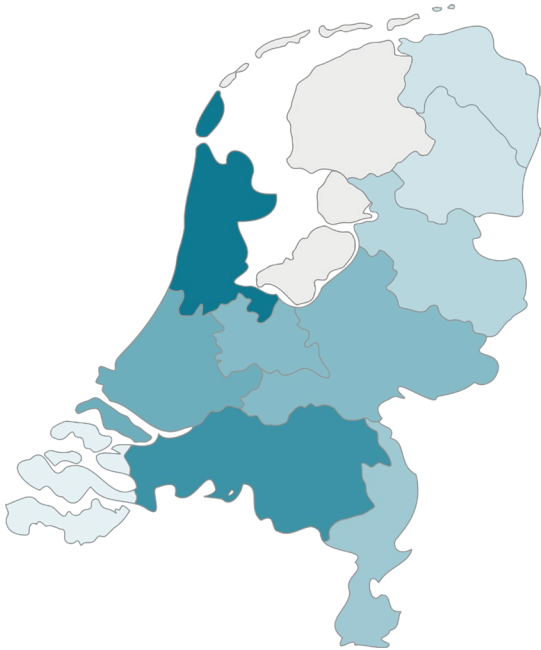


* Het percentage patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag varieert per TOPGGz-afdeling, maar bedraagt op iedere TOPGGz-afdeling minimaal 50%.

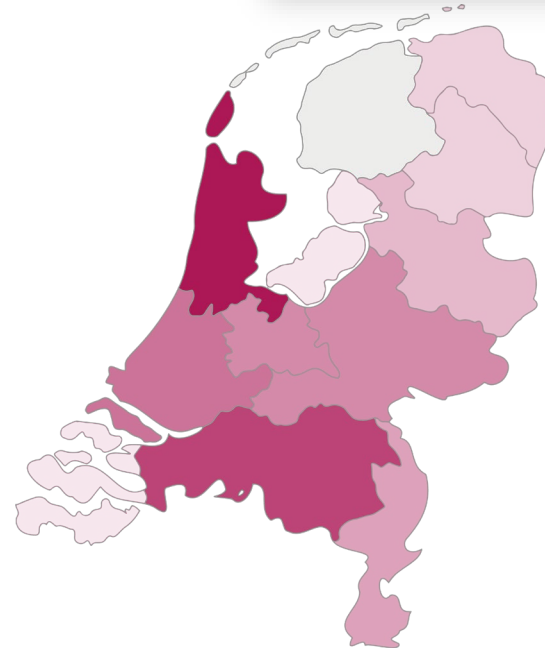
Verloop aantal TOPGGz-keurmerken



Spreading



- De zestig TOPGGz-afdelingen zijn met hun hoofdlocatie gevestigd in tien provincies.



- Inclusief sublocaties zijn de afdelingen verspreid over elf provincies.

Spreading TOPGGz-specialisaties

Overzicht specialisaties: alle behandellocaties per provincie

	ADHD	Angststoornissen	Autisme	Bipolaire Stoornissen	Depressie	Eetstoornissen	Forensisch	Kinder- en jeugd	LVB	Neuropsychiatrie	Ouderenpsychiatrie	Persoonlijkheidsstoornissen	Psychose	Psychotrauma	Somatiek en psychopathologie	Verlaving
Groningen																
Friesland																
Drenthe																
Overijssel																
Gelderland																
Flevoland																
Utrecht																
Noord-Holland																
Zuid-Holland																
Zeeland																
Noord-Brabant																
Limburg																

Prevalentie en zorggebruik

Specialisatie	Prevalentie NL	Aantal patiënten in sggz	Aantal patiënten op TOPGGz-afdelingen	% patiënten met hoogspecialistische zorgvraag op een TOPGGz-afdeling*	% patiënten met hoogspecialistische zorgvraag op TOPGGz-afdeling t.o.v. sggz
ADHD	405.000	39.510	1.091	*n.a.	n.a.
Angststoornissen	1.925.000	88.320	4.764	75%	4%
Autisme	179.429	36.471	2.801	77%	6%
Bipolair	150.300	24.401	2.326	67%	6%
Depressie	1.240.000	146.207	1.555	80%	1%
Eetstoornissen	360.000	9.638	3.712	67%	26%
Forensische psychiatrie	n.a.	15.100	4.154	73%	20%
Kinder- en jeugdpsychiatrie	467.000	n.a.	9.642	n.a.	n.a.
LVB	1.100.000	n.a.	303	*n.a.	n.a.
Neuropsychiatrie	650.000	10.357	1.583	88%	13%
Ouderenpsychiatrie	400.000	70.997	1.721	78%	2%
Persoonlijkheidsstoornissen	897.147	76.256	6.060	70%	6%
Psychosen	89.715	48.348	1.063	84%	2%
Psychotrauma	1.327.778	84.239	3.766	79%	4%
Somatiek en psychopathologie	274.059	23.177	2.708	81%	9%
Verslaving	902.600	59.822	4.676	84%	7%

Bronnen: Nemesis-3 (prevalentie) & cijfers Vektis 2022 (aantal volwassen patiënten sggz). Landelijke cijfers kinder- en jeugdpsychiatrie sggz zijn niet beschikbaar.
 N.B.: het aantal patiënten telt niet op vanwege dubbeltellingen in de verschillende specialisaties.

* < 3 TOPGGz-afdelingen

Specialisatiespecifieke informatie

- Aantal specialisaties actueel: zestien
- Per specialisatie wordt gepresenteerd:
 - Naam en aantal TOPGGz-afdelingen
 - Geografische spreiding incl. alle locaties van de TOPGGz-afdelingen
 - Aantal patiënten in zorg op TOPGGz-afdelingen
 - % patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag op een TOPGGz-afdeling
 - % patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag op een TOPGGz-afdeling t.o.v. de sggz

Voor juiste interpretatie van gegevens, zie disclaimer (slide 3)

Aantal TOPGGz-afdelingen	2
Aantal patiënten in sggz	39.510
Aantal patiënten op TOPGGz-afdeling	1.091

- **GGz Breburg** PersonaCura, topklinisch Centrum voor Persoonlijke- en Ontwikkelingsstoornissen bij Senioren
- **Parnassia Groep** Afdeling en Kenniscentrum ADHD bij volwassenen en ouderen - PsyQ Haaglanden

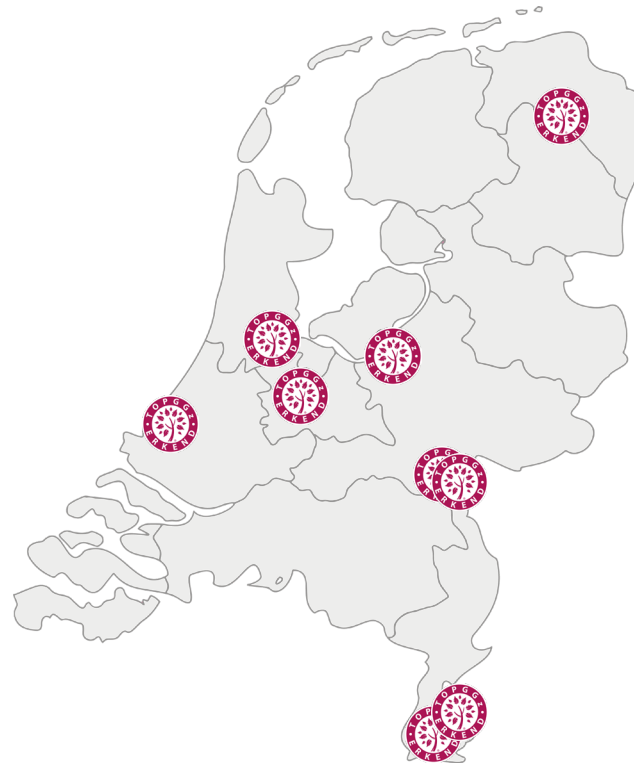
FACTS:

- Voor deze specialisatie wordt geen % patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag gepresenteerd, omdat er slechts twee TOPGGz-afdelingen voor ADHD zijn.



Aantal TOPGGz-afdelingen	7
Aantal patiënten in sggz	88.320
Aantal patiënten op TOPGGz-afdeling	4.764
% patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag op een TOPGGz-afdeling	75%
% patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag op een TOPGGz-afdeling t.o.v. sggz	4%

- **Altrecht** Academisch Angstcentrum
- **GGZ Centraal** Expertisecentrum voor Transdiagnostische Psychotherapie
- **GGZ inGeest** Polikliniek Angst en Dwang
- **Lentis** Centrum Integrale Psychiatrie (CIP)
- **Mondriaan** Topklinisch centrum voor angst, dwang en trauma
- **Parnassia Groep** PsyQ Programma Angststoornissen
- **Pro Persona** Overwaal, Expertisecentrum Angst, Dwang en PTSS

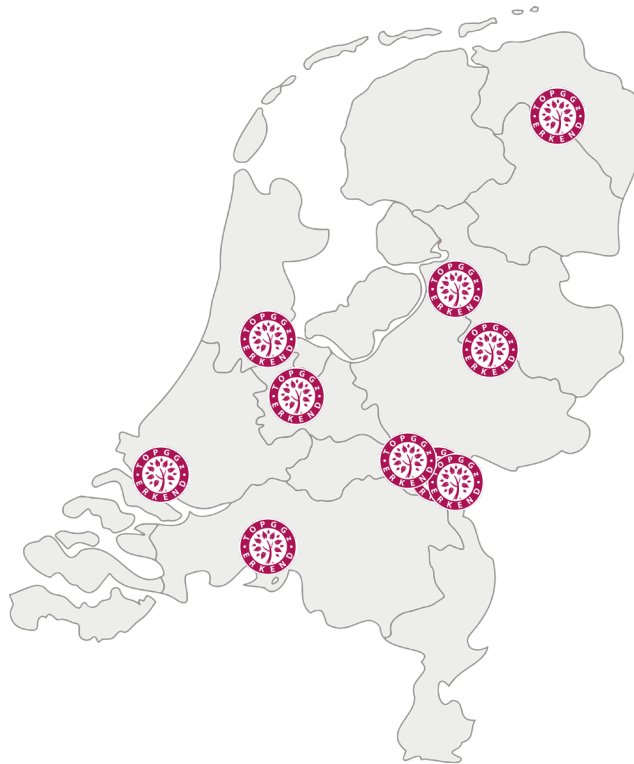


FACTS:

- De meeste TOPGGz-afdelingen die zich richten op angststoornissen, behandelen ook dwang en/of PTSS.
- Het Centrum Integrale Psychiatrie behandelt ook patiënten met depressie.

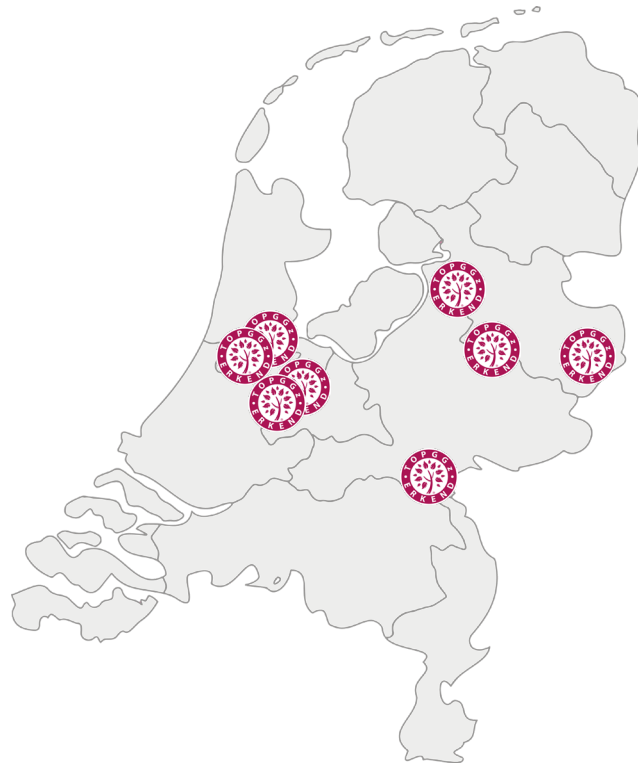
Aantal TOPGGz-afdelingen	5
Aantal patiënten in sggz	36.471
Aantal patiënten op TOPGGz-afdeling	2.801
% patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag op een TOPGGz-afdeling	77%
% patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag op een TOPGGz-afdeling t.o.v. sggz	6%

- **Dimence** Specialistisch Centrum Ontwikkelingsstoornissen
- **GGz Breburg** PersonaCura, topklinisch Centrum voor Persoonlijke- en Ontwikkelingsstoornissen bij Senioren
- **Jonx/Lentis** Autisme Team Noord-Nederland Groningen (ATN)
- **Parnassia Groep**
 - Leo Kannerhuis
 - Sarr Autisme Rotterdam



FACTS:

- Er is nog een TOPGGz-afdeling met veel kennis over autisme bij ouderen: Mondriaan topklinisch centrum ouderen met persoonlijkheidsstoornissen



Aantal TOPGGz-afdelingen	4
Aantal patiënten in sggz	24.401
Aantal patiënten op TOPGGz-afdeling	2.326
% patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag op een TOPGGz-afdeling	67%
% patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag op een TOPGGz-afdeling t.o.v. sggz	6%

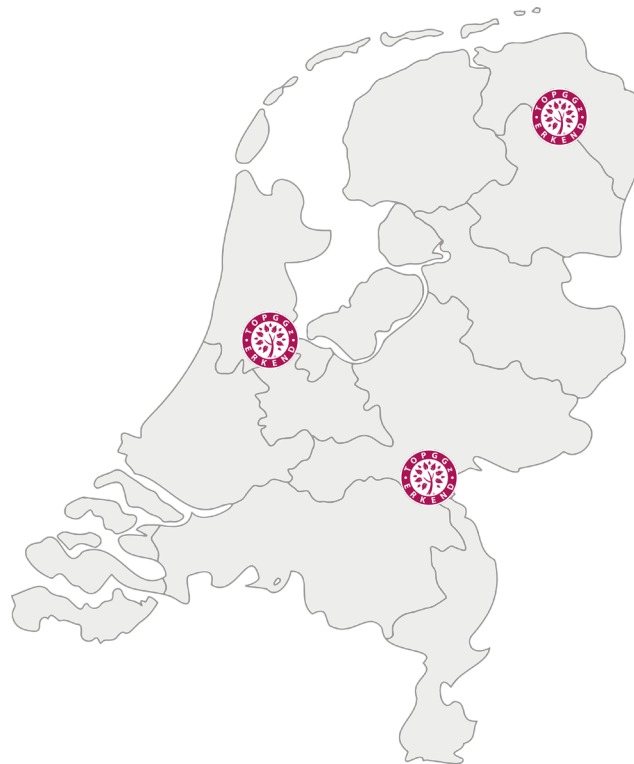
- **Altrecht** Bipolair
- Expertisecentrum Depressie **Pro Persona** Nijmegen
- **GGZ inGeest** Academische Zorglijn Bipolair
- Netwerk **Dimence** Bipolair

FACTS:

- Het Expertisecentrum Depressie van Pro Persona behandelt zowel patiënten met een unipolaire als een bipolaire depressie.

Aantal TOPGGz-afdelingen	3
Aantal patiënten in sggz	146.207
Aantal patiënten op TOPGGz-afdeling	1.555
% patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag op een TOPGGz-afdeling	80%
% patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag op een TOPGGz-afdeling t.o.v. sggz	1%

- Expertisecentrum Depressie **Pro Persona** Nijmegen
- **GGZ inGeest** Polikliniek Depressie locatie De Nieuwe Valerius (DNV)
- **Lentis** Centrum Integrale Psychiatrie (CIP)



FACTS:

- Voor een hoog-prevalente aandoening zijn er drie TOPGGz-afdelingen.
- Het Expertisecentrum Depressie van Pro Persona behandelt ook patiënten met een bipolaire depressie.

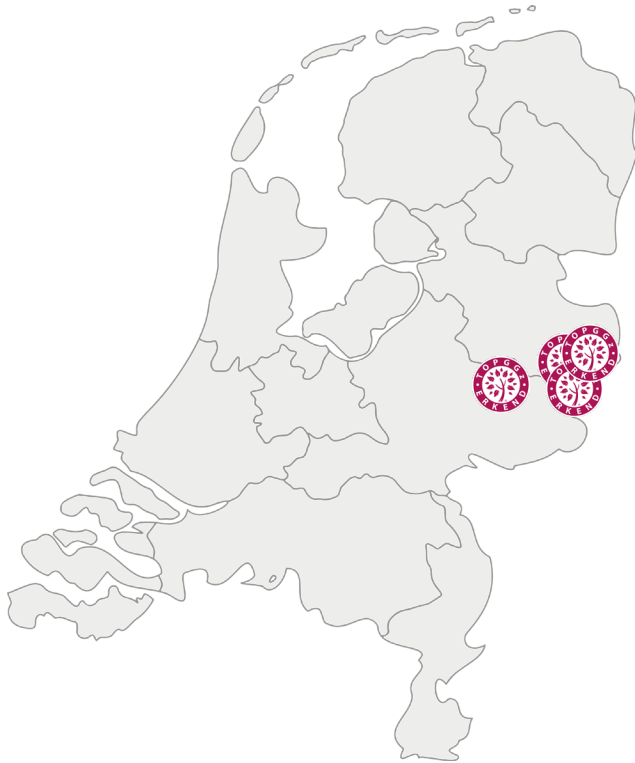


FACTS:

- 26% van de patiënten in de sggz met een hoogspecialistische zorgvraag wordt behandeld op een TOPGGz-afdeling, t.o.v. de prevalentie wordt 1 % behandeld op een TOPGGz-afdeling.

Aantal TOPGGz-afdelingen	5
Aantal patiënten in sggz	9.638
Aantal patiënten op TOPGGz-afdeling	3.712
% patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag op een TOPGGz-afdeling	67%
% patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag op een TOPGGz-afdeling t.o.v. sggz	26%

- **Altrecht** Eetstoornissen Rintveld
- **Arkin** Novarum
- **Emergis/Parnassia Groep** Eetstoornis Experts Netwerk
- **GGNet** Amarum, expertisecentrum eetstoornissen
- **GGZ Rivierduinen** Eetstoornissen Ursula



Aantal TOPGGz-afdelingen	1
---------------------------------	----------

Aantal LVB-patiënten	1.100.000
----------------------	-----------

Aantal patiënten op TOPGGz-afdeling	303
-------------------------------------	-----

• **Tactus** Centrum Verslaving & LVB

FACTS:

- Eén TOPGGz-afdeling met de specialisatie verslaving en LVB, daarom geen weergave van het % patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag.
- Daarnaast één TOPGGz-afdeling met diagnostiek LVB (Centrum voor neuropsychiatrie van Vincent van Gogh).



FACTS:

- De TOPGGz-afdelingen zijn vooral in het zuidelijk deel van Nederland vertegenwoordigd.

Aantal TOPGGz-afdelingen	3
Aantal patiënten in sggz	10.357
Aantal patiënten op TOPGGz-afdeling	1.583
% patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag op een TOPGGz-afdeling	88%
% patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag op een TOPGGz-afdeling t.o.v. sggz	13%

- **GGZ inGeest** Centrum voor Ouderen en Neuropsychiatrie
- **Vincent van Gogh** Centrum voor Neuropsychiatrie
- **GGZ Oost Brabant** Expertisecentrum Hersenletsel en Neuropsychiatrie

Aantal TOPGGz-afdelingen	6
Aantal patiënten in sggz	76.256
Aantal patiënten op TOPGGz-afdeling	6.060
% patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag op een TOPGGz-afdeling	70%
% patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag op een TOPGGz-afdeling t.o.v. sggz	2%

- **Arkin** NPI Specialist in persoonlijkheidsproblematiek
- **de Viersprong**
Persoonlijkheidsstoornissen bij volwassenen
- **GGNet** Scelta Apeldoorn
- **GGz Breburg** PersonaCura, topklinisch Centrum voor Persoonlijkheids- en Ontwikkelingsstoornissen bij Senioren
- **GGZ Centraal** Expertisecentrum voor Transdiagnostische Psychotherapie
- **Mondriaan** Topklinisch centrum voor ouderen met persoonlijkheidsstoornissen



FACTS:

- Zorgaanbod van GGZ Centraal - HYPE richt zich specifiek op vroege interventie bij jongeren t/m 25 jaar

Aantal TOPGGz-afdelingen	4
Aantal patiënten in sggz	48.348
Aantal patiënten op TOPGGz-afdeling	1.063
% patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag op een TOPGGz-afdeling	84%
% patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag op een TOPGGz-afdeling t.o.v. sggz	2%

- **Arkin** Mentrum Herstelondersteunende Vervolgklinieken (HOV)
- **GGZ Drenthe** Psychosecircuit
- **GGzE** Vroege interventie Buitengewone Ervaren (VIBE)
- **Parnassia Groep** PsyQ EDIT Haaglanden

FACTS:

- VIBE en PsyQ EDIT richten zich voornamelijk op vroegdetectie psychose.



Aantal TOPGGz-afdelingen	9
Aantal patiënten in sggz	84.239
Aantal patiënten op TOPGGz-afdeling	3.766
% patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag op een TOPGGz-afdeling	79%
% patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag op een TOPGGz-afdeling t.o.v. sggz	4%

- **Altrecht** Academisch Angstcentrum
- **Arkin** Sinai Centrum
- **ARQ Nationaal Psychotrauma Centrum**
ARQ Centrum'45
- **GGZ Centraal** Expertisecentrum voor
Transdiagnostische Psychotherapie
- **GGZ inGeest** Polikliniek Angst en Dwang
- **Mondriaan** Topklinisch centrum voor angst,
dwang en trauma
- **Parnassia Groep** PsyQ Psychotrauma
Haaglanden
- **Pro Persona** Overwaal, Expertisecentrum
Angst, Dwang en PTSS
- **Reinier van Arkel** Psychotraumacentrum Zuid
Nederland



FACTS:

- Sterke vertegenwoordiging van TOPGGz-afdelingen in de Randstad.
- Verschillende TOPGGz-afdelingen gericht op angststoornissen behandelen ook psychotrauma



Aantal TOPGGz-afdelingen	4
Aantal patiënten in sggz	23.177
Aantal patiënten op TOPGGz-afdeling	2.708
% patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag op een TOPGGz-afdeling	81%
% patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag op een TOPGGz-afdeling t.o.v. sggz	9%

- **Altrecht** Psychosomatiek Eikenboom
- **Dimence** Alkura, Specialistisch Centrum Aanhoudende Lichamelijke Klachten
- **GGz Breburg** Topklinisch Centrum Lichaam, Geest en Gezondheid
- **Helen Dowling Instituut**, expertisecentrum psycho-oncologie

FACTS:

- Veel patiënten met psychosomatiek worden buiten de ggz behandeld (o.a. revalidatiecentra, somatiek).
- Cijfers HDI zijn niet meegenomen in de genoemde % in de tabel. Gegevens van deze afdeling zijn niet opgenomen in landelijke sggz-cijfers, maar in cijfers somatiek.



Aantal TOPGGz-afdelingen	5
Aantal patiënten in sggz	59.822
Aantal patiënten op TOPGGz-afdeling	4.676
% patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag op een TOPGGz-afdeling	84%
% patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag op een TOPGGz-afdeling t.o.v. sggz	7%

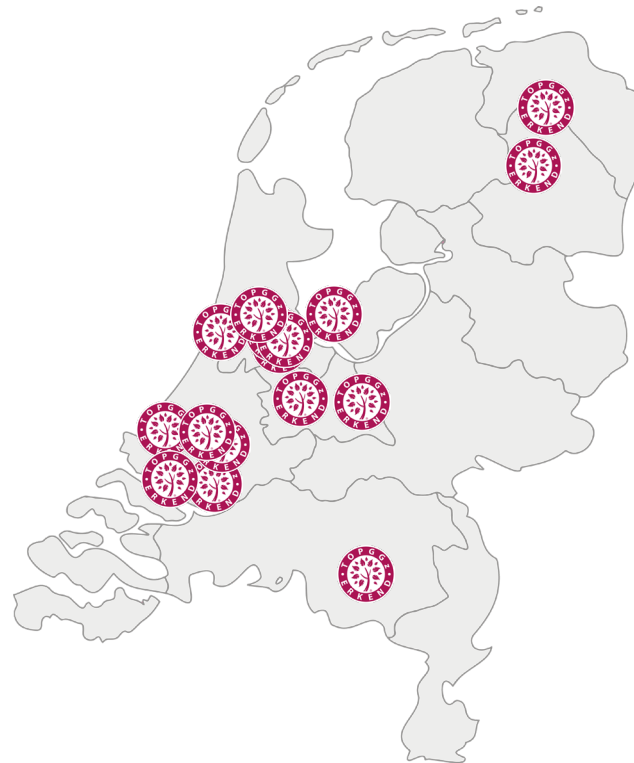
- **Arkin** Jellinek, locatie Obrechtstraat
- **Novadic-Kentron** NK Vught detox, diagnostiek en behandeling
- **Parnassia Groep** Centrum Dubbele Problematiek (CDP)
- **Tactus** Centrum Verslaving & LVB
- **Vincent van Gogh** Korsakov Centrum voor alcoholgerelateerde cognitieve stoornissen

FACTS:

- Van alle patiënten in de sggz met een hoogspecialistische zorgvraag wordt 7% behandeld op een TOPGGz-afdeling.
- Goede spreiding van afdelingen over het land, met uitzondering van het noorden.

Aantal TOPGGz-afdelingen	4
Aantal patiënten in sggz	15.100
Aantal patiënten op TOPGGz-afdeling	4.154
% patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag op een TOPGGz-afdeling	72%
% patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag op een TOPGGz-afdeling t.o.v. sggz	20%

- **De Forensische Zorgspecialisten** De Waag, afdeling agressie en vermogensdelicten
- **GGZ Drenthe** Forensisch Psychiatrische Kliniek
- **GGzE** De Catamaran, Forensische Jeugd- en Orthopsychiatrie
- **Level** Complexe gedragsstoornissen en forensische jeugdpsychiatrie

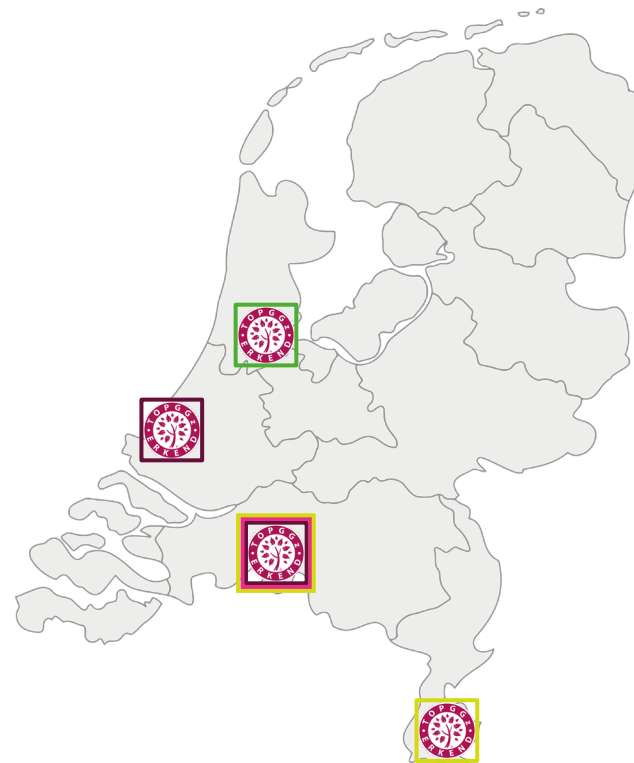


FACTS:

- Twee TOPGGz-afdelingen voor kinder- en jeugdpsychiatrie en twee afdelingen voor volwassenen.

Aantal TOPGGz-afdelingen	4
Aantal patiënten in sggz	70.997
Aantal patiënten op TOPGGz-afdeling	1.721
% patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag op een TOPGGz-afdeling	2%
% patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag op een TOPGGz-afdeling t.o.v. sggz	78%

- **GGz Breburg** PersonaCura, topklinisch Centrum voor Persoonlijkeids- en Ontwikkelingsstoornissen bij Senioren
- **GGZ inGeest** Centrum voor Ouderen en Neuropsychiatrie
- **Mondriaan** Topklinisch centrum voor ouderen met persoonlijkheidsstoornissen
- **Parnassia Groep** Afdeling en Kenniscentrum ADHD bij volwassenen en ouderen - PsyQ Haaglanden



FACTS:

- Vier TOPGGz-afdelingen voor ouderen bieden zorg binnen vier verschillende specialisaties:
 - ADHD
 - Neuropsychiatrie
 - Autisme
 - Persoonlijkeidsstoornissen

Aantal TOPGGz-afdelingen

18

Aantal patiënten met een
hoogspecialistische zorgvraag op
een TOPGGz-afdeling

9.642

FACTS:

- Geen betrouwbare landelijke cijfers beschikbaar over het aantal kinderen en jongeren in de sggz (bron: Kenniscentrum KJP).
- Het CBS heeft alleen cijfers beschikbaar over totale jeugdzorg.
- TOPGGz-afdelingen zijn met tien specialisaties verspreid over het land.
- Acht van de achttien afdelingen bieden uitsluitend kinder- en jeugdpsychiatrie, de overige afdelingen een combinatie van volwassenen en kinder- en jeugdpsychiatrie.

■ Eetstoornissen

■ Depressie

■ Gedragsstoornissen

■ Angststoornissen

■ Psychotrauma

■ Persoonlijkheidsstoornissen

■ Psychosen

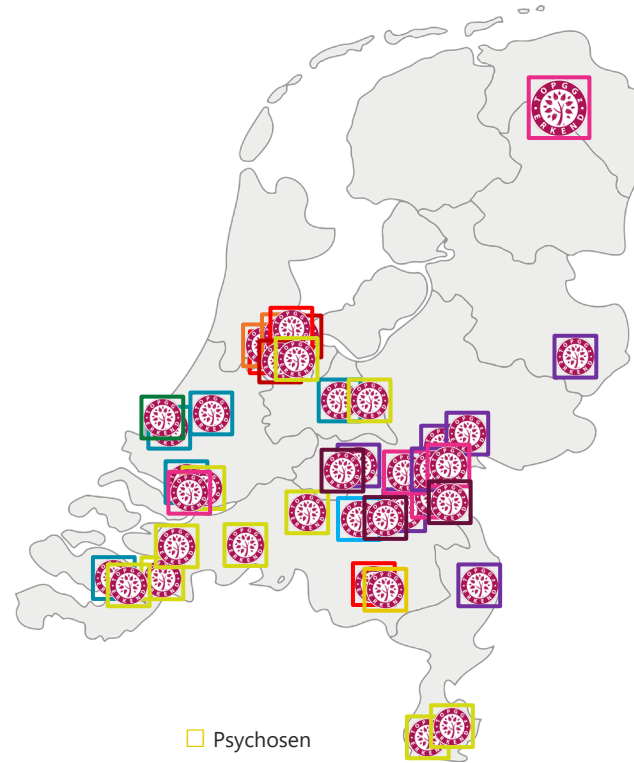
■ Infants

■ ADHD

■ Autisme

■ Transitiepsychiatrie

■ LVB



Kinder- en jeugdpsychiatrie (1)

Uitsluitend aanbod kinder- en jeugdpsychiatrie

Instelling	Afdeling	Specialisatie
de Viersprong	Persoonlijkheidsstoornissen bij jongeren	Persoonlijkheidsstoornissen
GGZ Oost Brabant	Depressie Expertisecentrum Jeugd (DEC-J)	Depressie
Karakter	Centrum Jonge Kind	Infants
Karakter	Zorglijn Autisme-ADHD (Neurobiologische ontwikkelingsstoornissen)	Autisme en ADHD
Level	Complexe gedragsstoornissen en forensische jeugdpsychiatrie	Gedragsstoornissen en forensisch
Level	Expertisecentrum Dwang, Angst en Tics (DAT)	Angststoornissen
Level	Centrum voor trauma en gezin	Psychotrauma
Parnassia Groep	De Banjaard Ambulant Den Haag	LVB

Kinder- en jeugdpsychiatrie (2)

Zowel kinder- en jeugdpsychiatrie als aanbod voor volwassenen

Instelling	Afdeling	Specialisatie
Altrecht	Eetstoornissen Rintveld	Eetstoornissen
Emergis, Parnassia Groep	Eetstoornis Experts Netwerk	Eetstoornissen
GGZ Centraal	Expertisecentrum Vroege Interventie HYPE	Persoonlijkheidsstoornissen
GGZ Rivierduinen	Eetstoornissen Ursula	Eetstoornissen
GGzE	Vroege Interventie Buitengewone Ervaringen (VIBE)	Psychosen
GGzE	De Catamaran, Forensische Jeugd- en Orthopsychiatrie	Gedragsstoornissen en forensisch
Lentis/Jonx	Autisme Team Noord-Nederland Groningen (ATN)	Autisme
Mondriaan	Topklinisch centrum Transitiepsychiatrie	Transitiepsychiatrie
Parnassia Groep	Leo Kannerhuis	Autisme
Parnassia Groep	Sarr Autisme Rotterdam	Autisme

Vragen?



Voor vragen over deze analyse kun je terecht bij Dineke Moerman:
d.moerman@topggz.nl.

